

Коста Лазаров Балабанов е роден 5.IV.1929 година во Штип. Основното образование и гимназијата ги завршува во родниот град. Непосредно по завршувањето на гимназијата во 1948 година се вработува во Претпријатието за автотранспорт и шпедиција, а потоа работи како сценограф во Народниот театар во Штип. Во 1950 година се запишува на Филозовскиот факултет при Универзитетот “Св.Кирил и Методиј” во Скопје, на катедра по Историја на уметноста со археологија, и дипломира во годината 1955. 1965 година на Универзитетот во Скопје ја брани докторската дисертација, на тема: “Иконописот и иконописните центри во Македонија од доаѓањето на Турците до крајот на 17 век”.

Сеуште како студент, во 1952 година, стапува на работа во тогашниот Централен завод за заштита на спомениците на културата во својство на помошник препаратор. По дипломирањето продолжува со работа во Централниот, односно, Републичкиот завод за заштита на културните споменици и природните реткости на Македонија во Скопје, каде се здобива со звањето приправник конзерватор. 1956 година од Сојузниот завод за заштита на спомениците на културата во Белград е испратен на специјализација во Виена, во Центарот за конзервација (Bundesdek - malamt). Од 1956 година до 1980 година раководи со евиденцијата и документацијата на иконите во Републичкиот завод, посетувајќи над 1340 населени места во Македонија со над 1700 цркви и манастири, евидентирајќи притоа над 18.000 икони. 1959 - 60 год. престојува во Н.Р.Бугарија, користејќи стипендија за реципрочна размена на стручњаци; работи во Одделот за применета уметност на БАН и во Архивот на БАН за истражување на изворни документи за зографите од Македонија; 1964 год. го стекнува звањето Виш конзерватор; 1966 год. се стекнува со научното звање Научен соработник; член е на изложбите одржани во Париз (1965, 1970 год.) и Јапонија (1967 год.); 1970, е гост професор на Универзитетот во Оксфорд (Merton College), чиј член е и денес; 1976 година е избран за член на ICOMOS; 1978 година е избран за член на ад-хог Комитетот на Европската научна фондација; 1981 година е назначен за Генерален директор на Музеите на Македонија - Археолошки, Етнолошки и Историски.

На 5 април 1989 година се пензионира.

Почнувајќи од 1958 година низ сиот период до денес, Коста Балабанов е ангажиран во општествени и културно-уметнички активности, а исто така за своите активности има добиено бројни награди и признанија меѓу кои се и: 1975 година Медал и Диплома за извонреден придонес во заштита на културното наследство, на Сојузот на здруженијата на конзерватори на Југославија; 1986, Претседателството на Заводите за заштита на спомениците на културата на Полска, во Варшава, му доделува медал Памјаткови, во знак на признание за успешна соработка; 1995 година, Министерството за надворешни работи на Јапонија го прогласува за истакната личност која придонесува за соработката на Јапонија со странство; Во 2001 година во Токио, Министерот за надворешни работи на Јапонија му доделува Сребрен пехар со Златен амблем на Министерството за посебни заслуги околу продлабочувањето на пријателството и соработката помеѓу Јапонија и Република Македонија. Истата година, на конкурсот на Јапонската Државна Фондација, на кој биле пријавени 167 кандидати од целиот свет, Балабанов ја добива како прв од двајцата добитници “Специјалната награда на Фондацијата за 2001 година.

БИБЛИОГРАФИЈА

I. СТРУЧНО - НАУЧНИ ТРУДОВИ, ПЕЧАТЕНИ КНИГИ И ЖУРНАЛИСТИКА ОД 1953 ДО 2012 ГОД.

» 1953

1. *Нерешкото “оплакување” апогеј на драматизмот во македонската уметност*
(Нова Македонија, Скопје, 11.6.1953);

» 1954

1. *Да ги запознаеме нашите културни споменици - Водоча*
(Млад Борец, бр.23, Скопје, 10.12.1954);
2. *Богородица со брада и мустаки - за фреската во црквата св. Софија во Охрид*
(Млад Борец, бр.15, Скопје, 26.08.1954);
3. *Да ги запознаеме нашите културни споменици - црква св. Климент во Охрид*
(Млад Борец, бр. 19, Скопје, 10.10.1954);
4. *Иконостасот во нашите средновековни цркви*
(Современост, бр.3, Скопје, 1954);
5. *Да ги запознаеме нашите културни споменици - манастир Лесново*
(Млад Борец, бр.20, Скопје, 25.10.1954);
6. *Да ги запознаеме нашите културни споменици - св.Пантелејмон*
(Млад Борец, бр.19, Скопје, 10.10.1954);
7. *Да ги запознаеме нашите културни споменици*
- стар камен мост на реката Вардар
(Млад Борец, бр.18, Скопје, 30.9.1954);
8. *Тие се распаѓаат - Белешка за археолошки ископувања во Битола*
(Млад Борец, бр.16, Скопје, 26.8.1954);
9. *Три етапи во нашата резба*
(Разгледи, бр.25, 5.11.1954);

» 1955

1. *Кому е посветена црквата на св.Никола или на св.Богородица*
(Весник на Музејско -конзерваторското друштво на НРМ, бр.1, Скопје);
2. *Кој е автор на иконата “Успение богородичино“ од уметничката галерија во Скопје*
(Весник на Музејско - конзерваторското друштво на НРМ, бр.3-4, Скопје);
3. *Новооткриени фрески во трпезаријата на слепчанскиот манастир*
(Весник на Музејско - конзерваторското друштво на НРМ, бр.3-4, Скопје);

» 1956

1. *Нови податоци за манастирот и манастирската црква св. Никола Топлички*
(Издание на Централниот завод за заштита на спомениците на културата на НР Македонија, Скопје, 1956 год. {Едиција: Културно - историско наследство на НР Македонија});

2. **Една икона од XVI век**
Разгледи, бр.1, Скопје, 1.1.1956
3. **Непроценливо уметничко благо пропаѓа**
Разгледи, бр.5, Скопје, 26.2.1956
4. **Новооткриени фрески**
Разгледи, бр.20, Скопје, 23.9.1956
5. **Урбанизам и конзервација**
Разгледи, бр.2, Скопје, 1956

» 1957

1. **Константин Зограф**
Разгледи, бр.18, Скопје, октомври 1957
2. **Тринаесетта изложба на ликовните уметници на Македонија**
Нова Македонија, Скопје, 12.7.1957
3. **Уште еднаш на тема: Споменици или ненужност**
Хоризонт, бр. 5, Скопје, 17.02.1957

» 1958

1. **Интимен допир со сликите на Мартиновски**
Нова Македонија, Скопје, ноември 1958
2. **Конзерваторски работи на црквата св. Јован во Штип**
Зборник на штипскиот Народен музеј, Штип св.1, 1958-1959

» 1959

1. **Конзерваторски работи на црквата св. Ѓорѓи во месноста Горни Козјак штипско**
Зборникот на штипскиот Народен музеј, Штип св.1
2. **Новооткриени икони од XIII, XIV и XV век**
Разгледи, Скопје, бр.8 - април 1959
3. **Новооткриени фрески**
Разгледи, Скопје, бр.6 - февруари 1959
4. **Црква во село Бориловци и црква во село Дивље**
Културно наследство, Скопје

» 1961

1. **”The cultural monuments of the people’s republic of Macedonia”**
The Cultural Monuments of the People’s of Macedonia”, Скопје (коавтор);
2. **Медицински аспекти во средновековното сликарство во НР Македонија**
Македонски медицински преглед бр. 9-10, Скопје
3. **Нови податоци за црквата св.Никола болнички во Охрид**
Културно наследство, Скопје

» 1963

1. **Лепра а не вариола**
Нова Македонија, Скопје, 16.4.1963
2. **Новооткриени имиња на зографи од 1341 година во црквата на Лесновскиот манастир**
Разгледи, Скопје, бр.4, 9 декември 1963
3. **Новооткриени имиња на зографи од 1341 година во црквата на лесновскиот манастир**
Погледи, Штип, бр.2

» 1964

1. *Астибо-споменици на културата во Штип и околината*, Штип
(Собрание на општина Штип)

» 1965

1. *Иконописот и иконописните центри во Македонија од подпаѓањето под власта на османските турци до кајот на XVII век*
Докторска дисертација одбранета во 1965 година на
Филозофскиот факултет во Скопје
2. *Icônes de Macedoine du XI-e au XVII-e siècle*,
Union Central des Arts décoratifs, Paris (Kat.)
3. *Големо интересирање за македонските икони во Лувр*
Нова Македонија, Скопје, 31.10.1965

» 1966

1. *Новооткривени портрети на краља Марка и краља Вукашина у Марковом манастиру*
Зограф, Београд, бр.1

» 1967

1. *Macedonian icons from Yugoslavia*, Токуо, 1967
{на јапонски и англиски јазик} (Kat.);
2. *АЗΩ БРАΤΑΝΩ ΤΤ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ - Новооткриен запис од крајот на XIII век или првата половина на XIV век во кој се споменува Македонија*
Нова Македонија, 11.10.1968
3. *Новооткриени портрети на кралот Марко и кралот Вукашин во Марковиот манастир*
Културно наследство, бр.3, Скопје
4. *Темелите на акварелот се длабоки*
Студентски збор, Скопје, бр.29-30, 27.11.1967
5. *Christianity in Macedonia*, Reflected in icons (1)
Asahi Evening News, Tokyo, Japan, 2.3.1967
6. *Two significant works made in 11-12th centuries*, Reflected in icons (2)
Asahi Evening News, Tokyo, Japan, 3.3.1967
7. *Reflected in icons* (3)
Asahi Evening News, Tokyo, Japan, 4.3.1967

» 1969

1. *Културните прилики во 15-18 век*,
Историја на Македонскиот народ, кн.1, Скопје (гл.6, т.3)
2. *Иконите во Македонија*,
издавачки куќи “Југославија” - Белград и “Култура” - Скопје (печатена на четири јазици: англиски, српско-хрватски, германски и македонски јазик)
3. *Словенските просветители Кирил и Методиј во делата на македонските иконописци од XIX век*, Скопје - Штип;
4. *Две новооткриени портабл мозаични икони од црквата св. Богородица Перивлентос (св. Климент) во Охрид*
Културно наследство, бр.5, Скопје
5. *Култот кон словенските просветители во живописот и иконописот*
Нова Македонија, Скопје - март 1969
6. *Фрагмент од мермерната икона со ликот на света Богородица со Христа од црквата во село Трпеица*
Историја, Скопје, бр.1

7. **Што кријат бугарските трезори на културните споменици**
Нова Македонија, Скопје - март 1969

» 1970

1. **Велешките зографи иконописци во XIX век**, Титов Велес
2. **Споменици на културата во Социјалистичка Република Македонија**, Скопје (второ дополнето издание; коавтор);
3. **Културно-историските споменици во Кочани и кочанско**, Скопје

» 1971

1. **The cultural monuments of the Socialist Republic of Macedonia**, Скопје;

» 1972

1. **Постојана галерија на икони во црквата Успение на света Богородица во Ново Село - Штип**, Народен музеј - Штип (каталог);

» 1973

1. **По повод сто години од смртта на Дичо Крстев Зограф од село Тресонче**
Музејски гласник, Скопје, бр.2
2. **Сликата со битова содржина: фамилијата на зографот Теодосиј од Велес подарува слика на црквата успение на св.Богородица во Ново Село - Штип како извор за запознавање на старата новоселска црква и творештвото на Теодосиј Зограф**
(Ликовна уметност, бр.1, Скопје);
3. **Франце Стеле (1886-1972)**
Ликовна уметност, Скопје, бр.1

» 1974

1. **Прилог кон проучувањето на застапеноста на култот на словенските просветители Кирил и Методиј во делата на македонските иконописци од XIX век**
Културно - историско наследство на СР Македонија, Скопје
2. **Дичо од Тресонче**
Нова Македонија, прилог Починка, 20.04.1974
3. **Какви податоци дава иконата св.Ѓорѓи работена во 1267 година од зографот Јован, за истоимената црква во Струга, за творештвото на зографот Јован**
Музејски гласник, бр.3, Скопје
4. **Спомениците на културата во регионот на Злетово**, Скопје, 1974;
5. **Студии од културно историското наследство на градот Штип**
Дело 74, Штип, 1974

» 1975

1. **Дали е оправдано основањето на Бигорскиот манастир и сликањето на иконата на св.Јован да се поврзуваат со 1020 година?**
И неколку други прилози кон проучувањето на Бигорскиот манастир
Културно наследство, бр.14, Скопје
2. **Св.Пантелејмон - Нерези**,
Загреб (на македонски и англиски јазик како посебни изданија);

3. *Il culto dei santi Cirillo e Metodio nella pittura Macedonia del XIX secolo*, Gloria a San Cirillo, Roma;
4. *Macedonian icon painters and the cult of st.Ciril and Methodius* Macedonian review Skopje, br.1
5. *Црквата св.Никола во некогашното село Чагор и нејзиното датирање* Зборник на Археолошкиот музеј на Македонија, Скопје, бр.6-7
6. *Студии од културно историското наследство на градот Штип* (III) Зборник на Штипскиот народен музеј - Штип, бр.4-5

» 1976

1. *Macedonian icons painters and the cult of st.Ciril and Methodius* Makedonija, {Ilustrirano spisanie na Matica na iselenicite od Makedonija}, Skopje, br.277, maj 1976);
2. *Откриен портрет на Поп Стојан - организатор на разловечкото востание во црквата посветена на св.Константин и Елена во Разловци* Нова Македонија, Скопје, 13.6.1976
3. *Откриен портретот на организаторот на разловечкото востание попот Стојан* Дело 74, Штип, бр.1-2
4. *Les revetements des icones d'Ohrid* Review-Mensuelle, Yugoslave
5. *Los icons de Ohrid* Revista: Publication mensural - Belgrad: Jugoslovenska revija, br.10

» 1977

1. *По повод шеесетгодишнината од раѓањето на професорот Томо Томоски* Ликовна уметност, Скопје, бр.2-3, 1974-1977
2. *Спомениците на културата во поголемите градски населби во Македонија, нивната денешна состојба, можности во туристичкиот промет и перспективи*, Зборник на југословенскиот симпозиум за развој на туризмот во градовите, Скопје
3. *Студии од културно историското наследство на градот Дебар и дебарската област* (II) Ликовна уметност, бр.2-3, 1974-1977
4. *Студии од културно историското наследство, градот Дебар и дебарската област: кога била градена малата црква посветена на св.Петка во Дебар* Ликовна уметност, Скопје, бр.2-4, 1974-1977
5. *Икони на Македонија во светскиот печат* Књижевне новине, Београд, бр.743

» 1978

1. *Копаничари и зографи во Крушево во XIX век*, Историја на Крушево и крушевско од постанокот на градот до поделбата на Македонија, Крушево;
2. *Музејска намена на споменичките објекти*, Скопје;
3. *Творештвото на градителите, живописците и иконописците во Македонија од крајот на XVIII до крајот на XIX век*, Цеље, Словенија, Зборник на трудови;
4. *Академик Светозар Радојчиќ*, In memořiam, Културно историско наследство во СРМакедонија, Скопје
5. *д-р Франце Месеснел - 25.11.1894 - 4.5.1945* Културно историско наследство во СР Македонија, Скопје
6. *Прилог кон проучувањето на манастирската црква св.Стефан во селото Конче* Културно историско наследство, Скопје, бр.7

7. *Студии од културно историското наследство на градот Дебар и дебарската област* (III)
Културно историско наследство во СРМакедонија, Скопје, бр.7

» 1979

1. *Иконостасот во Македонија во периодот на XIX век*, Скопје;
2. *Курбиново -12 век*,
едиција “Културно-историско наследство на Македонија” I/1, Zagreb;
3. *Frescoes from Macedonia - the church st.George of the vilage Staro Nagoricane Kumanovo region XIV th.*
(посебно издание на Секретаријатот за информации на СРМ, печатено на македонски, англиски, српски, француски, руски и германски јазик), Скопје;
4. *Обиди на бугарската пропаганда, во втората половина на XIX век, преку делата на зографите да ги прикаже словенските просветители Кирил и Методиј и нивните ученици како исклучиво бугарски просветители*
Школство, просвета и култура во Македонија во времето на Преродбата, Скопје
5. *Прилог кон проучувањето на нашите средновековни зографи* (I)
Музејски гласник, Скопје, бр.4
6. *Акварели Заге Малинковске*
Каталог - Београд

» 1980

1. *Лесново*
едиција “Културно - историско наследство на Македонија, I/2, Zagreb
2. *Златните и сребрените окови на охридските икони*
издание на Графичкиот завод “Тоце Делчев”, Скопје
3. *Климент и Наум македонските пустиножители во делата на ликовните уметници од XI до крајот на XIX век*, Скопје;
4. *Споменици на културата на Македонија*,
Скопје (изд. Мисла);
5. *Археолошки откритија; Кочани - стар антички град*
Нова Македонија, Скопје, 23.11.1980
6. *Икона со портретот на влашкиот владетел Јован Радул IV Велики*
Нова Македонија, бр.12052, 12.8.1980
7. *The painting art in Macedonia*
Иселенички календар, Скопје

» 1981

1. *О сине тих на мисла сина; македонските поети пред тајната на фреските*
(избор на ликовните прилози; Скопје, издавач - Републички завод за заштита на спомениците на културата - на германски, англиски, француски, руски, српски и македонски јазик)
2. *Medieval Macedonian art in Japan*
(Macedonian Review, Skopje, br.3);
3. *Frescoes from the church of st.George in Staro Nagorichane*,
Macedonian Review-Skopje br.1,1981;

» 1982

1. *St. Pantelejmon - Nerezi*, Skopje 1982;
2. *Heilliger pantelejmon Nerezi*, Skopje 1982;
3. *Нерези - св. Пантелејмон*. Скопје, 1982;
4. *Ние во светот: Вогата презентација на македонската уметност*,
Нова Македонија – Скопје (24.12.1982);

5. *Frescoes from the church of st.george in staro nagorichane*,
Иселенички календар-Скопје 1982;
6. *Киевска Русија и културните центри во Македонија во XI и XII век;*
Култот на словенските просветители Кирил и Методиј и нивните ученици,
Гласник на УНЕСКО-Киев, 1982;

» 1983

1. *Treasures of Yugoslavia*
(MACEDONIA), Yugoslavijapublik, Beograd;
2. *Blago na putevima Jugoslavije*, Beograd;
3. *Високите вредности на македонската уметност*
Нова Македонија, бр.359, Скопје
4. *Macedonien*
(Jugoslawien: Sehenswürdigkeiten kulturdenkmaler kunstschatze
Ein Enzyklopadischer Reiseführer - Beograd, Yugoslaviapublic);
5. *Freske i ikone u Makedoniji* (IV-XIV vek),
Jugoslavija - Beograd, Spektar - Zagreb i Prva knizevna komuna - Mostar
(Edicija: Umetnost na tlu Jugoslavije);
6. *Кочани - стар антички град археолошки откритија*
Иселенички алманах
7. *Macedonian medieval fresco-paintings*
Macedonian Review - Skopje, br.2

» 1984

1. *Уметничкото богатство на Македонија - уметноста на доцниот
среден век*, Скопје (Македонска книга)
2. *Зошто боледуваа светителите? Аларм за спомениците на културата* (II)
Нова Македонија, Скопје, 26.5.1984
3. *Medieval frescoes and icons in Macedonia* (Sarajevo 84);

» 1985

1. *I civilizzatori slavi Cirillo e Metodio nelle opere dell' iconografia Macedone dell'
ottocento, san Cirillo e Metodio e la loro tradizione in Macedonia*
Makedonska kniga, Skopje
2. *Drvorezbari*
Cudesna Jugoslavija - Zagreb, Mladost
3. *Srednjevekovne freske i ikone u Makedoniji; oci svjetom zacudjene* (Sarajevo 84);

» 1986

1. *Виничко кале*, доцноримско утврдено кале,
Arheoloski pregled, Ljubljana;
2. *Icane della Macedonia XI - XVII secolo*,
Citta delVaticano, Roma (каталог);
3. *Акварели - триесет години ликовно творештво*, Охрид
Завод за заштита на споменици на културата и музеј
4. *Ikoporis - jedna od najstarijih tradicija u umetnickom stvaralastvu u Makedoniji*
Око, 1.12.1986
5. *Штип низ вековите*
Нова Македонија, Скопје

» 1987

1. *Ikone iz Makedonije*,
Zagreb (Muzejski prostor);
2. *Охрид - културно-историско и природно подрачје во листата на светското наследство*
Спектар - Загреб и Мисла - Скопје
3. *Ohrid - kulturhistorisches und naturgeblet auf der erbe der welt*
Zagreb - Skopje
4. *Ohrid - cultura-historical and natural region in the catalogue of world's heritage*
Zagreb - Skopje
5. *Ohrid - kulturno-istorijsko i prirodno podrucje u listi svetske bastine*
Zagreb - Skopje
6. *Икони во Македонија* (Нова Македонија, Скопје);
7. *Кој е Кирил Солунски, а кој Методиј*
(за нова идентификација на портретите на Кирил и Матодиј во фреско-композицијата насликана во IX век во базиликата Св. Климент во Рим)
Нова Македонија, Скопје, бр.14465, 30.04. и 1-2.5.1987
8. *Лекарски мотиви во средновековното сликарство во Македонија*
Годишен зборник на Медицинскиот факултет во Скопје, Скопје, бр.1,1987
9. *Новокомпонирана архитектура*
Комунист, Скопје, бр.1572, 17.4.1987

» 1988

1. *La galerie d'icomes*, Stip;
2. *Македонската средновековна уметност во Јапонија - суптилна анализа*
Нова Македонија, Скопје, 28.7.1988
3. *Diskavery of portraits of the Lesново icin paintings*
Papers presented at the v-th International Congress of South - East European Reserch Studies
4. *Carvings*
Yugoslavija - Sarajevo 85
5. *Schnitzerien*
Jugoslawien landschaft und kultur, Sarajevo, Svjetlost

» 1989

1. *Икони во Македонија*, Скопје
Издание на Републичкиот Комитет за информации на СРМ
2. *Sv.Pantelejmon - hl.Panteleymon - Nerezi*, Skopje
3. *Makedonske ikone v zgani glini*, Ljubljana (каталог)
4. *Климент Охридски и св.Наум во делата на зографите од периодот на VIII до крајот на XIX век во Македонија*
(Климент Охридски и улогата на Охридската книжевна школа во развитокот на словенската просвета, Скопје)
5. *Лекарски мотиви во средновековното сликарство во Македонија:2 / Medical motifs in M acedonian medieval painting:2*
Годишен зборник на Медицинскиот факултет во Скопје, Скопје, бр.1

» 1990

1. *Галерија на икони во црквата св.Кирил и Методиј Тетово*,
Тетово (каталог);

» 1991

1. *Керамичке иконе из Виноце*,
Галерија Српске Академије наука и уметности, Београд (каталог);
2. *Лекарски мотиви во средновековното сликарство во Македонија: 3 / Medical motifs in Macedonian medieval painting: 3*
(Годишен зборник на Медицинскиот факултет - Скопје, бр.1-2);
3. *Спас - свеќите и кандилата*
{За проблемите околу заштитата за некои од најстарите и најзначајни споменици на културата во Македонија} (Нова Македонија, Скопје, 21.2.1991);

» 1992

1. *Објавениот водич - низ збирката на музејски и други експонати од сферата на физичката култура, од Миладин Миладинов и Горан Константинов*,
Издание на музеј на Македонија, (Скопје 1990), год.Зборник;
2. *Старите мапи и Македонија*
Око {Македонска ревија за книги} Скопје, бр.1

» 1993

1. *Св. Кирил и св. Методиј во делата на зографите*,
Св. Кирил и св. Методиј во делата на зографите од 9 до 19 век, Скопје,
(издание на издавачката куќа “Табернакул”, Скопје)
2. *Die tonikonen von Vinica, fruhchristliche bilder aus Macedonien*,
Munhen (каталог)

»1994

1. *Skopje old bazar*, Скопје;
2. *Стара скопска чаршија*, Скопје

» 1995

1. *Icone di terracotta da Vinitsa, reperti paleocristiani della Macedonia*, Skorje - Roma;
2. *Македонски фрески* (и англиски јазик) “Детска Радост”, Скопје;
3. *Опкови - македонските икони и нивните златни и сребрени опкови*, “Зумпрес”, Скопје;
4. *Икони - иконите во Македонија*,
“Зумпрес”, Скопје;
5. *Фрески - македонски фрески*,
“Зумпрес”, Скопје;
6. *Иконите во Македонија*,
“Табернакул”, Скопје (и англиски јазик);
7. *Теракотните икони во Македонија*,
”Табернакул”, Скопје (и англиски јазик);
8. *Zlatni i srebreni okovi ohridskih ikona*, Skorje;
9. *The gold and silver casings of the Ohrid icons*, Skorje;
10. *Златните и сребрените опкови на охридските икони*, Скопје;
11. *Афирмација на културното богатство*
Пулс, Скопје, 1.10.1995
12. *Каде се изгубија или кој ги заборави ерменците*
повод: Резултати од пописот на населението во Република Македонија
(Нова Македонија, Скопје, 4.2.1995)
13. *Луксузна средба на малтерот и духот*
(Нова Македонија, Скопје, 1.2.1995);

14. *Македонија ѝ го даде христијанството на Европа*
(Форум, Скопје, 14.3.1995);
15. *Прилеп - значаен културен центар*
Народен глас, Скопје, 12.5.1995
16. *Охрид во акварел - Јанко Константинов*
каталог за изложба

» 1998

1. *Фрескоживопис и иконопис*, од XIV до крајот на XVIII век,
Историја на Македонскиот народ, том 2, Скопје
2. *Новоконструирана камера во служба на археолошките истражувања*
Акебоно - mugri, Скопје, бр.1
3. *Откриена пирамида стара 10.000 години во длабочините на Тихиот океан*
Акебоно - mugri, Скопје, бр.1
4. *Фрескоживописот на гробницата Takamat Suzuka во префектурата нара,*
изработен во 7 век од н.е.
Акебоно - Мугри, Скопје, бр.1

» 1999

1. *Isoanele din teracota de la Vinica*
Muzeelor, br.5-6.1999
2. *Трајче Јанчевски,*
ретроспектива слики, МАНУ

» 2000

1. *Средновековната култна архитектура,*
Историја на Македонскиот народ, том 1, Скопје;

» 2001

1. *Заштита на културното богатство во Република Македонија – балканската крстосница на различни цивилизации*, Меѓународен семинар за Образование и заштита на културното наследство на Југоисточна Европа, Токио, 22-23 март 2001, Скопје, Акебоно - Мугри, бр. 1;

» 2002

1. *Altar egos*, Look, Japan - Tokyo, 550;
2. *Altar egos*, Japan - heute - Wien;

» 2005

1. *Капитален доказ за македонското рано христијанство*
Утрински весник, 9.6.2005

» 2006

1. *Хуса Медин - пашината џамија била од темел изградена*
Утрински весник, 3.8.2006
2. *Некрополите на Скопје и неговата непосредна околина*
Бутел ад Скопје), Скопје / монографија
3. *Камениот мост не може да се прави според желбите на Васил Иљов*
Утрински весник, 7.12.2006)

» 2010

1. **Богатствата на Македонија - Охрид**
(на англиски и германски јазик) “Матица”, Скопје;
2. **Macedonian treasures - Ohrid**,
“Matica”, Скопје;
3. **Sehatze makedoniens - Ohrid**,
“Matica”, Скопје;
4. **Македонски фрески, градители и зографи**,
“Матица”, Скопје;
5. **Икони од прочуената македонска колекција, градители и зографи**,
“Матица”, Скопје;

» 2011

1. **Виничко кале - митологија, религија и историја пишувани со глина**,
“Матица”, Скопје;
2. **Единствената гравура на градот Скопје во светлината на новите истражувања**
(На траговима Војислава Ј. Ѓуриќа, САНУ, одељење историјских наука, книга СХХХV, Научни скупови, книга 33, МАНУ, научни собири, Београд).

II. ОДРЖАНИ ПРЕДАВАЊА ВО ЗЕМЈАТА И СТРАНСТВО, УЧЕСТВО НА СИМПОЗИУМИ И КОНГРЕСИ

1. **Спомениците на културата во Скопје и Скопско** {Предавање одржано на IX Семинар за македонски јазик, литература и култура во Охрид - 1976 год.}
2. **Иконографијата на св.Кирил во Македонија**
{Предавање по повод Југословенскиот настап во чест на св.Кирил во Рим; [Нова Македонија, Скопје (17.4.1986)]}
3. **Во црквата Св.Константин и Елена во с.Разловци е откриен портретот на поп Стојан еден од непосредните учесници и организатори на разловечкото востание** {Симпозиум - МАНУ. Македонија во источната криза 1875 -1976 - Штип - Скопје 1978}
4. **Врските помеѓу албанските (корчанските и елбасанските) ликовни уметници и ликовните уметници од Македонија** {Предавање на Факултетот за убави уметности во Тирана - Албанија 1979}
5. **Заштита на културното богатство во Република Македонија - балканската крстосница на различни цивилизации** {Меѓународен семинар за образование и заштита на културното наследство во Југоисточна Европа, Токио (22-23 март 2001)}
6. **Иконите во црквите во Македонија настанати во периодот на XI до крајот на XVII век** {Предавање одржано во организација на Мертон колеџ, во својство - гост професор, Оксфорд, 1970}
7. **Иконописот во Македонија во XIX век** {Предавање одржано на единаесеттиот Семинар за македонски јазик, литература и култура во Охрид - 1978 год.}
8. **Искусвата на југословенските музеи и галерии како самоуправни институции од областа на културата - аверс и реверс**
{Предавање одржано по барање на колективот на Музејот на Новгородскиот Кремаљ - Новгород (26 ноември 1987)}
9. **Климент и Наум и македонските пустиножители во делата на ликовните уметници од XI до крајот на XIX** {Предавање одржано на XIII Семинар за македонски јазик, литература и култура во Охрид - 1980 год.}

10. *Култот на Кирил и Методиј, Климент и Наум Охридски и неговиот одраз во другите средини* {Предавање одржано на XVIII Семинар за македонски јазик, литература и култура во Охрид - 1985 год.}
11. *Le ikone resentmentate scoperte (5-6 sec) a Vinicko Kale nella Repubblica Socialista di Macedonia* {Предавање одржано на Факултетот за литература и филозофија (Универзитетски град) во Рим на 21 мај 1986 год.}
12. *Македонските средновековни икони една од најзначајните уметнички колекции на Европа* {Јавна трибина во Националниот музеј во Кјото - Јапонија 1967 год.}
13. *Македонските средновековни икони една од четирите најзначајни колекции во светот* {Предавање одржано по покана од Универзитетот во Бирмингам - Бирмингам (Англија) - 1970 год.}
14. *Македонската колекција на икони една од четирите најзначајни во светот* {Предавање одржано во организација на Државните музеи на Московски Кремаљ, 25 ноември 1987 год.};
15. *Манастирите во Македонија* {Предавање одржано во Културниот центар - Загреб (Хрватска), 14.5.1976 год.}
16. *Најновите сознанија за средновековното фреско и штафелајно сликарство во Македонија* {Предавање одржано во организација на Секторот за историја на древноруското искуство во Москва на 24.11.1980 год.}
17. *Некои состојби во заштитата на културните добра и организациите од областа на заштитата со органите за внатрешни работи и другите субјекти на ОСЗ* {Предавање одржано на Советувањето во Белград на 17-18 ноември 1989 год.; [Безбедност - Скопје бр.1, март, 1989 год.]}
18. *Оживување на културно - историските споменици во Југославија - реална алтернатива за нивната подолготрајна зачуваност* {Кореферат на Петата Генерална асамблеа на ИКОМОС во Москва - Суздаљ на 21-27 мај 1978 год.}
19. *Охрид акварел - Јанко Константинов* {Промотивен напис за отворање на изложбата на Константинов, Скопје 1995 год.}
20. *Сликарството во Македонија од крајот на XIV до крајот на XIX век* {Предавање одржано на X Семинар за македонски јазик, литература и култура во Охрид 1977 год.}
21. *Поствизантиското сликарство од XV до XIX век во Македонија и Србија* {Четврти Конгрес за студии на Југоисточна Европа, Анкара (Турција), 13-18 август 1979 год.}
22. *Прилеп - значаен културен центар* {Предавање во Истамбул (Турција), "Неделата на македонската култура" (15-23 април 1995 год.); [Нарооден глас - Скопје (12 мај 1995 год.)]}
23. *Прилог кон проучувањето на драмските трудови на Јордан Хаџи Константинов - Цинот* {Објавено во: Зборник на трудови од симпозиумот "Домашната драма на нашата сцена", Скопје 1978 год.}
24. *Реперкусиите врз живописот на крајбрежните цркви со евентуалното спуштање на нивото на охридското езеро* {Симпозиум за проблематиката на регулацијата на Охридското езеро во организација на МАНУ - Скопје 1974 год.};
25. *Словенските просветители Кирил и Методиј во делата на македонските иконописци од XIX век* {Симпозиум 1100 годишнината од смртта на Кирил Солунски, МАНУ - Скопје 1970 год.};
26. *Средновековните фрески и икони во Македонија како резултат на висока ликовна култура, неспорна надареност и професионалност* {Предавање во организација на Музејот за применета уметност во Стокхолм - 1981 год.}
27. *Uzajamni uticaji između Rusije i Makedonije u ikonografiji Kirila i Metodija u drugoj polovini 19 veka* {Предавање одржано во Сојузниот научен институт за испитување при Министерството за култура на СССР - Москва, 1980 год.}
28. *Ширењето на култот на словенските просветители Кирил и Методиј во периодот од XIX век* {МАНУ - Скопје 1988 год.}

III. ИНТЕРВЈУА / РАЗГОВОРИ

1. *Изложбата - визуелна историја на Македонија {Тимчо Апостолов}*, (Екран - Скопје, 14.11.1986 год.);
2. *Поцелосен преглед на македонското средновековно сликарство {Љубица Арсовска}*, (Културен живот - Скопје, бр.6, 1983);
3. *Време за почнување и завршување на работите. Нема создадено услови за враќање на одземаните предмети од земјата {Катерина Богоева}*, (Утрински весник - Скопје, бр.179, 27.1.2000 год.);
4. *Јапонија не се откажува од Злетовица според д-р Коста Балабанов, почесен генерален конзул на Јапонија во Македонија {Иван Бојациски}*, (Утрински весник - Скопје, 14.1.2002 год.);
5. *Промовирана монографија “Македонски фрески” од д-р Коста Балабанов, Детска радост {Б.Ј.}*, (Нова Македонија - Скопје, 29.12.1994 год.);
6. *Знаме без автор. Коста Балабанов, историчар на уметноста и член на жири -комисијата за знаме и грб на Република Македонија {Весна Велкова}*, (Пулс - Скопје, 15.9.1995 год.);
7. *Значајни изданија, фреските и иконите во Македонија {В.С.}*, (Вечер - Скопје, 30.6.1983 год.);
8. *Мораме да стражариме над нашето богатство {Душица Д. Гајдоска}*, (Старт - Скопје, бр.96, 24.11.2000 год.);
9. *Археолошки ископувања: Виничко Кале: големо парче вистина {Софија Ѓуровска}*, (Нова Македонија - Скопје, 1.8.1986 год.);
10. *Говорот на петнаесетте векови по повеќегодишен труд на работниците во Музеј на Македонија, на 26.12.1985 год. во оваа институција беше отворена постојаната поставка “Македонија од населувањето на словените до 1945 година” {Софија Ѓуровска}*, (Нова Македонија - Скопје, 11.1.1986 год.);
11. *Голем број новооткриени имиња на зографи {Е.М.}*, (Нова Македонија - Скопје, 15.8.1957 год.);
12. *Чување на “катастарска парцела” {Небојша Јаконов}*, (Пулс - Скопје, бр.281, 7.6.1996 год.);
13. *Иконе незашишћене, краѓе све учесјалије, како зашћишћи културно-исћоријске сћоменике у Македонији. У Македонији ради само један сћручњак конзервајтор {Ј.Корубин}*, (Политика - Београд, 12.1.1972 год.);
14. *Viva Ararat - “Македонски фрески” {Бисерка Лилјак}*, (Македонско сонце - Скопје);
15. *Не сведочи лажно против својот ближен (Повод: Кој го запали иконостасот на Свети Климент) {Блаже Миневски}*, (Нова Македонија - Скопје, 26.7.1991 год.);
16. *Иконостасот во Македонија една од алките во расветлувањето на културната историја на нашиот народ од периодот на ропството под турците {П.К}*, (Просвета - Скопје, бр.241 - 242, 1967 год.);
17. *Копиите се неизводливи во Соборната црква во Скопје {Винка Саздова}*, (Вечер - Скопје, 3.3.1988 год.);
18. *Пуна трпеза у оскудно време. Отпочнување со работа на Музејот на Македонија во новиот објект {Стефан Станиќ}*, (НИН - Београд, бр.1680, 1983 год.);
19. *Македонија - колевка на духовно богатство {Ефтим Таковски}*, (Македонија - Скопје, бр.411, 1987 год.);
20. *Последниот чин на драмата {Горазд Томовски}*, (Пулс - Скопје, бр.470, 28.1.2000 год.).

IV. СЦЕНАРИЈА И ТЕКСТОВИ ЗА ДОКУМЕНТАРНИ ФИЛМОВИ ОД ОБЛАСТА НА КУЛТУРАТА И УМЕТНОСТА

1. *Средновековни фрески во Македонија*; продукција: Вардар филм, Скопје; режија и коавтор: Кочо Нетков (снимен како прв колор филм за македонските фрески во Ferraniascolor –Standar) Скопје 1957 година;
2. *Патиштата водат кон трите езера*; продукција: Вардар филм; режија: Кочо Нетков, Скопје 1970 година;
3. *Пејштерните цркви на охридското езеро*; продукција: Македонска радио телевизија - Образовна редакција; режија: Стефановски, Скопје 1970 година;
4. *Спомениците на културата во Социјалистичка Македонија*; продукција: Вардар Филм, Скопје; коавтор и режија: Кочо Нетков, Скопје 1974 година;
5. *Старо Нагоричани*; продукција: МРТВ - редакција за култура. Серија Закопана мистрија; режија: Душко Наумовски, Скопје 1976 година;
6. *Црквите по долината на река Треска*; продукција: МРТВ - редакција за култура. Серија Закопана мистрија; режија: Душко Наумовски, Скопје 1976 година;
7. *Нерези*; продукција: МРТВ - редакција за култура. Серија Закопана мистрија; режија: Душко Наумовски, Скопје 1977 година;
8. *Лесново*; продукција: МРТВ - редакција за култура. Серија Закопана мистрија; режија: Душко Наумовски, Скопје 1977 година;
9. *Пејштерните цркви во околината на охридското езеро*; продукција: МРТВ - редакција за култура. Серија Закопана мистрија; режија: Душко Наумовски, Скопје 1977 година;
10. *Пејштерните цркви во Македонија*; продукција: МРТВ - редакција за култура. Серија Закопана мистрија; режија: Душко Наумовски, Скопје 1977 година;
11. *Манастир Трескавец*; продукција: МРТВ - редакција за култура. Серија Закопана мистрија; режија: Душко Наумовски, Скопје 1978 година;
12. *Иконите во Македонија* (прв дел); продукција: МРТВ - редакција за култура. Серија Закопана мистрија; режија: Душко Наумовски, Скопје 1978 година;
13. *Иконите во Македонија* (втор дел); продукција: МРТВ - редакција за култура. Серија Закопана мистрија; режија: Душко Наумовски, Скопје 1978 година;
14. *Охридското природно и културно богатство*; продукција: Вардар Филм, Скопје; режија: Кочо Нетков, Скопје 1979 година;
15. *Топлички манастир*; продукција: МРТВ - редакција за култура. Серија Закопана мистрија; режија: Душко Наумовски, Скопје 1979 година;
16. *Манастирите во тиквешијата*; продукција: МРТВ - редакција за култура. Серија Закопана мистрија; режија: Душко Наумовски, Скопје 1981 година;
17. *Бигорски манастир*; продукција: МРТВ - редакција за култура. Серија Закопана мистрија; режија: Душко Наумовски, Скопје 1982 година;
18. *Средновековиот град Штип*; продукција: МРТВ - редакција за култура. Серија Закопана мистрија; режија: Душко Наумовски, Скопје 1982 година;
19. *Средновековна архитектура во Македонија*; продукција: Вардар Филм, Скопје; режија: Кочо Нетков, Скопје 1983 година;
20. *Средновековно фреско сликарство во Македонија*; продукција: Вардар филм, Скопје; режија: Кочо Нетков, Скопје 1983 година;
21. *Богатствата на музејот Бардо во Тунис*; продукција: МРТВ, Скопје 1987 година;
22. *Нерези*; продукција: Вардар филм, Скопје; режија: Стево Црвенковски и Зоран Младеновиќ, Скопје 1988 година;
23. *Транзитус, смртта на Богородица*; продукција: Вардар филм, Скопје; режија: Стево Црвенковски и Зоран Младеновиќ, Скопје 1988 година;
24. *Пиета*; продукција: Вардар филм, Скопје; режија: Стево Црвенковски и Зоран Младеновиќ, Скопје 1988 година;

25. *Теракотните икони од Веница*; продукција: МРТВ; режија: Скендер Кули (Филмот има добиено сребрена плакета на Меѓународниот фестивал на документарен филм во Белград), Скопје 1988 година;
26. *Скопје - балканскиот феникс - почетоци длабоко во праисторијата (1)*; продукција: МРТВ; режија: Драган Савески, Скопје 1995 Скопје;
27. *Скопје - балканскиот феникс - историско време-пајонци и дарданци (2)*, продукција: МРТВ; режија: Драган Савески, Скопје 1995 Скопје;
28. *Скопје - балканскиот феникс - античкиот град Скупи од основањето до пропаста (3)*; продукција: МРТВ; режија: Драган Савески, Скопје 1995 Скопје;
29. *Скопје - балканскиот феникс - Скопје горен град и долен град*; продукција: МРТВ; режија: Драган Савески, Скопје 1995 Скопје;
30. *Скопје - балканскиот феникс - Скопје под власта на османските турци*; продукција: МРТВ; режија: Драган Савески, Скопје 1995 Скопје;
31. *Д-р Франце Месеснел*; продукција: МРТВ; режија: Томислав Алексов, Скопје 1997 година;
32. *Охридското езеро најголем природен споменик на Европа*; продукција: Бранко Гапо; режија: Бранко Гапо, Скопје 1999 година;
33. *Охрид - ризница на археолошки и културно - историски богатства*; продукција: Бранко Гапо; режија: Бранко Гапо, Скопје 1999 година;
34. *Охрид - христијанско светилиште и центар на зачетоците на словенската писменост*; продукција: Бранко Гапо; режија: Бранко Гапо, Скопје 1999 година.

